

SUOMUSJÄRVI LAPERLA MUSTIONSUO PÄIVÄRINNE
(RIIHIPELTO), ALI-JAAKKOLA, YLI-JAAKKOLA KOTOPELTO,
KANTTORINPELTO

Kivikautisten asuinpaikkojen kaivauksia

Ville Luho 1946

11

2001EN-VALTIO

11121

Siivikauden tulhimmuksia Suomensjärven
Laperlassa.

V. Luho - 46.

211111

2001EN-VALTIO

1
Kertomus kaivauksesta Suomusjärven
Laperlan kivikautisilla asuinpaikoilla 18.8.-29.8.46.

Kertomukseen liittyy 8 karttaa.

Suomen Kulttuuriperätoimiston myöntämällä allekirjoitaneelle SMY:n välityksellä Werner Söderström Oy:n rahastosta varoja muinaistieteellisiä tutkimuksia varten, päätin osan summasta käyttää linnustelevisen, koeluentosten kaivausten suorittamiseen Suomusjärven Laperlassa. Tämä siitä syystä, että Suomusjärvellä ei ollut vielä tähän mennessä varojen puutteessa suorittanut minkäänlaisia kaivauksia, vaikka Laperlan löydöt ovat kivikautemme tutkimuksen kannalta mitä tärkeimmät, jopa siinä määrin, että niiden mukaan koko Suomusjärven kulttuuri on saanut nimensä. Tarkoitukseni oli myöskin saada selville onko voima-peräin maanviljelys hävittänyt kivikautisen kulttuurikerroksen kokonaan eli kannattaako Laperlan pelloilla yleensä suorittaa kaivauksia. Tässä mielessä avoimena maan viljässä on kolme : 1) Mustion suo, Päivärinteen Riikkipello (= suomin Riikkipello, vrt. duhon luetteloa Suomusjärven läänistä muinaisjäännöksiä), 2) yli-Jaakkolan kolopello, 3) Ali-Jaakkolan kolopello, 4) Kanttorin pello (= ent. Nikkharin Vierumpello, vrt. duhon luetteloa Suomusjärven läänistä muinaisjäännöksiä K.H:n Top. ark:issa).

*

Laperla, Mustion suo, Päivärinteen Riikkipello (kartat 1-3). -
Mustion suo - viljellyt suo aukka - sijaitsee Laperlan yläylästä
läänestä ja Päivärinteen palsta suon länneläisellä (Kl. A. Europaeus, Topogra-
fisia tutkimuksia Suomusjärven pitäjässä, Laperlan kivikautisella asuinpaikoilla -

alueella (-k.M.:n Top. ark:ssa) ja V. kuho, duellelo suomujärven kiinteistä (muinaisjäännoista). Päiväpiiteen riihipello sijaitsee muutispakenmuksen - tuleva aavinpakenmus (omistaa nyt lausi koi- risto) - kaakkoispuolella (kartta 1) ja vieltä enim lövempuin, ittien pyrkemmin - selvä täyres - kaakloon. Sen yläosassa, maen pääl- lä on vanha piiki - tulee purettavaksi - mistä pellos nimii - Riihipello. Täällä avattiin aivan piiken väliltä mältä lähyydestä (kartta 1), pello seralla 47 120 m²:n suuruinen alue (kartta 2).

Pello mullan pavuus oli keskimäärin on. 20 cm, keivaus- alueen yläpuolelta - II - III: 1-2 - se kuitenkin puuttui mel- kein kokonaan. Oli ajettu pois. Pello mullan alla oli savi. Ruu- duissa II: 1 (kaakkoispuolelta), II: 2 (enempi kuin puolet), II: 3 (mel- kein kokonaan), III: 3 (kaakkoispuolelta), III: 4 (muurin osa), II: 4 (koko- naan), II: 5 (enim osa), III: 5 (kokonaan), III: 6 (kolmas osa), III: 7 (koko- naan) ja III: 8 (enim osa) oli savi rekainen hiekkä (kartta 3). - Maa oli täynnä kivettä.

Kulltuuri kerroksen pavuus oli vaitta määritellä muuralla kuin siltä, missä oli kiinteitä kulltuuri jäännoista. Muuta löydök- siä ei tullut mäl lankaan - Matsi rinne tehnyt aikoinaan juh- dasta jälki!. Kulltuuri maa, mitä täältä pellasta voidaan puhua, oli väriltään likasen harmaa ja ruosteis purkeen täpläisen - teeren piikkunen.

Kiinteitä muinaisjäännoista paljasti useamman astekin kohdalla. Tulisi ja ruuduissa II - III: 2 puhtaassa savi maassa, oli muodoltaan pyöreä, halkaisijaltaan n. 2 m ja keivelön (kartta 3). Se kuin mälly- viin n. 10 cm syvyydestä - muutakerros ajettu pois! - ja oli keskel- lä n. 15 cm pakku, pata mainen. Sen keiillispennalla oli isoh- ko maalivi. Savi oli palanut kauniin tumman punaisella. Muuta tulsi ja siitä ei löylynyt kuin hiiltä (11652:2), eniten siitä oli pata mai-

sen luopan pohjalla kehälevinä, jotka kuulunkin hajonivat ~~siinä~~
ylös otettaessa, olivat ikään kuin maatupeite.

Ruudun III:3 lounaisreunasta, tulosijasta n. 1.3 m etelään,
paljestui n. 10 cm syvyydestä, siis samasta syvyydestä kuin tulosi-
jahan, pyöreän hiili- ja noli-läiskän reuna (kartta 3), jonka vahvuus
oli n. 5 cm.

Hiili- ja noli-läiskä paljestui myöskin ruuduista II:4-5. Se
tuli näkyviin 24 cm:n syvyydestä petto-mullan ja ohuen seviller-
roksen alla, ja kuuluu samaan tyyttö tasoon edellä mainittujen tulosi-
rijan ja hiili- ja noli-läiskän kanssa. Muodoltaan se oli pyöreähkö
ja vain n. 6 cm paksu (kartta 3); mitoiltaan n. 1.5 x 2.0 m. Se oli
savi-sekaisessa hiikassa. - Hiiki maatupeiteltä.

Edellisistä pienempi, muodoltaan elliptisimäinen hiili- ja noli-
läiskä paljestui ruuduista III:6 23 cm:n syvyydestä ja kuuluu
siis samaan tasoon edellisen kanssa; sen vahvuus oli vain n. 4 cm.
Mitoiltaan tämä läiskä oli n. 1.0 x 1.5 m. Jelin oli savi-sekaisessa
hiikassa ja jinnäkin tavattu hiiki oli maatupeiteltä. - Kartta 3.

Välittömässä yhteydessä viimeksi mainittuun noli-läiskään oli
suuri, muodoltaan epä-määräinen palo-maa-kuoppa, joka oli "kai-
vettu" pihktaeseen savi-maahan. Se tuli näkyviin samasta syvyydestä
kuin aikoo mainittu noli-läiskä, ja oli n. 40 cm syvä; poikkileik-
kaukseltaan lähinnä suppilomainen (vrt. kartta 3). Savi oli vaalean
punertavaa, ja sisältä maatupeiteltä hiikä ja nolia. Ennen hiikä oli
luopan pohjassa. - Tulen säilytys-kuoppako? - Kartta 3.

Hiili- ja noli-läiskä vaalean punertava palo-maa-läiskä paljestui
ruuduista III:11-12 26 cm:n syvyydestä. Jelin oli muodoltaan epä-
määräinen, mutta kuulunkin enemmän pyöreähkö kuin edellisen.
Sen vahvuus oli vain n. 11 cm (kartta 3).

Ruuduista III:15 ilmaantui n. 23 cm:n syvyydestä pieni pyöreä, n. 2 cm

4
paluu hiili- ja politiikka, halkimijaltaan n. 60 cm. - Täsmälleen
samanlainen ja saman suuruisen politiikka ilmaantui ruu-
dusta III:17 n. 25 cm:n syvyydestä. - Kartta 3.

Samanlaisia hiili-sijojia kuin ruudissa II-III:2 ja saman-
laisia palomaa kuoppia kuin ruudissa II:6-7 kertoi pelitän
ent. omstaja Juhon Suomi Päivärinteen pelloilla olevan enemmän-
kin. Tulevat eille hyntöloissa ja näkyvät ojan reunissa. Joskus
niistä on ilmaantunut myöskin kuarti-iskennäistä eli "valkoista
liivä", kuten J. Suomi kertoi. Vrt. tähän nähden myös J. Ailion
kertomusta "Suomusjärven Laperlan hiivikautionen avintienoo"
K.M:n Top. ark:ssa, v:llä 1916.

*

Yli-Jaakkolan kotopello (Laperla, Yhikylä, ylempi löytö-
vyökyke). - Kartat 4-6. K.M:n kuutelo numerot 11652:3-25.

Kuten prof. A. Ryrjäpää (Europaeus) ja allekirjoittaneen
edellä mainitusta kertomuksesta ilmenee, sijaitsee Laperlan Yhi-
kylä Puostojan pohjoispuolella. Yli-Jaakkolan kotopello sijait-
see kohta Taloo eteläpuolella ja viittä etelälounaaseen. Täällä
avattiin pellon itäreunalla aivan Yli-Jaakkolan puutarhan piirestä
148 m²:n suuruinen alue pellon ylä- eli pohjoisosa (vt. kartta 4),
joka paalutettiin, kuten edellä Ilustion muolla, ja jälkeen Yli-Jaakkolan
ja kanttorin pelloilla, 4 m²:n suuruisiin puutuiliin (kartta 5).

Pellomullan vahvuus oli kestämäärin n. 15 cm (turvalla ei
lainkaan, kuten ei Ilustion muollakaan, vilja juuri leikattu ja korjattu pois).
Pellomullan alla savi, hiiveliivä, pellomullassa jokuunen hiivi.

Kuultuuri kerroksen vahvuutta eli alarajaa oli täällä vain
määrilellä savisen maaperän teholla. Kuultuuri maa oli järellään hermaa,

ruskea täpläinen eli piltullinen, hiili-juova sisältävä. Puhdas, kashemalon savi oli väriltään valkeiden harmaa. Tämän mukaan saimme kulltuuri-korroksen vahvuudeksi pinduittain seuraavat luvut: A:1 11cm, A:2 7cm, A:3 7cm, A:4 5cm, A:5 6cm, A:6 14cm, B:6 11cm, A:7 15cm, B:7 11cm, A:8 9cm, B:8 15cm, A:9 11cm, B:9 6cm, A:10 8cm, B:10 11cm, A:11 5cm, B:11 8cm, A:12 6cm, B:12 9cm, A:13 2cm, B:13 9cm, A:14 0cm, B:14 7cm, 15 25cm, A:15 0cm, B:15 9cm, 16 22cm, A:16 4cm, B:16 8cm, A:17 10cm, B:17 5cm, A:18 15cm, B:18 6cm, A:19 0cm, B:19 6cm, A:20 8cm, B:20 0cm. Muuta, kuten mainittiin, oli kulltuuri-korroksen alarajaa vaille määriteltä kulltuuri-maan värin perusteella. Mainittakoon vielä, että edellä mainitut luvut ilmoittavat vain kulltuuri-korroksen säilyneen pohjaosan vahvuuden, ja, että luultua ei tullut enää väriltään valkeiden harmaasta savesta.

Kiinteitä kulltuuri-jäännöksiä paljastus seuraavasti: puusuurista A-B: 5-9 yhtenäinen, piltullisomainen (lähes 8 m pitkä) hiili- ja nolijmaa-alue, jonka leveys oli n. 2 m suurimmillaan. Tämä tuli näkyviin n. 20 cm:n syvyydestä ja oli n. 10 cm vahva. Sen keskivaiheilla oli pyöreä, n. 1 m halkaisijaltaan, tumma hiili- ja noliläiskä, jonka vahvuus oli noin itään 10 cm ja tämän länsipuolella, mainitun hiili- ja nolijmaa-alueen reunalla, nappi n. 1 m:n pituinen tumma nolijjuova (kts. kartta 6).

Ruudusta B:13 tuli n. 13 cm:n syvyydestä elliptis muotoinen palo-maa-läiskä, vaalean punertava, hiili- ja noliläiskällinen, suurimmillaan 1.5×0.75 m, jonka vahvuus oli keskeltä n. 16 cm. 24 cm:n syvyydessä se laajeni 2-osaiseksi. Tämän uuden elliptis muotoisen läiskän vahvuus oli vain 2 cm. - kartta 6.

Ruudun B:14 haakkuireunasta ilmaantui n. 16 cm:n syvyydestä

muodoltaan pyöreän (?) palomaa kuopan reuna, joka oli noin 16 cm vahva. - kartta 6.

Pyöreä, nivelön, palamainen tulijä (?), halkaisijaltaan n. 1.5 m ilmaantuu puidusta 15 ja A 15 (kartta 6) n. 10 cm:n syvyydestä kohta peltomullan alla (peltomullan vahvuus täällä kohtaa vain 10 cm). Tulijän vahvuus keskeltä oli n. 47 cm, siis kohtalaisen ystä kuoppa. Savi oli vaalean punertavaa ja sisälsi hiiltä ja rullaa, hiili maatu pulta. Erilten hiillä oli "padan" pohjalla.

Löylyjä keräsi vain 23 luettelo numeroa: 30 kvartsi-ir-kosta ja siinä sekä 2 kvartsihasevita; siis ei edes yhtä kvartsi-ir-kosta puintua koiden, joiden suuruus oli 4 m². - Rintuja oli 37, löylyjä yhteensä 32. Löylyt olivat hajallaan yli koko alueen.

Samanlaisia tulijä (?) luvun yli-jaakkolan kolopellolla paljastunut kertoi kutsua Mäläpiine olevan muuallakin yllilylän ylempään pengermän peltosaroilla.

*

Ali-jaakkolan kolopello (Laperla, yllilylä, ylempi pengeri). -
Kartat 4, 7; K.H:n luettelo numerot 11652: 26-32.

Ali-jaakkolan kolopello sijaitsee yli-jaakkolan kolopellon itäpuolella, sen välittömässä naapuruudessa (kartta 4). Täällä avattiin kohta Ali-jaakkolan puintarhan eteläpuolella ~~kolopello~~ ^(kartta 7) pello. Täyryän päällä n. 80 m²:n suuruisen alue, ei pintaan pienten pienten suuntaisista, vaan poikittain pitkin terassin päällystää (kartta 7).

Peltomullaa ei täällä ollut lainkaan, koska se oli ajettu pois. Tämä osa pelloa oli ensi kesää heronolla, josta myyriä Survehersoksenkin vahvuus oli vain muutamia cm, mitään sel-

laineista voidaan olla keuhon puhua. Maaperä oli tiivistä savea.

Kuultuuriherroksen vahvuus - alaraja vaikea määrittää - vaihtelee 14 cm:stä 30 cm:iin, tällöin on mukhaan laskella "turvekerroskin". Sen puiduttainen vaihteluvahvuus ilmenee kartasta 7. - Kuultuurimaa oli järiltään harmaan ja ruskean laikullista, harmaassa savessa pieniä ruskeita, puosteen hursaita pilkkuja. "Kuultuuriherroksen yläosassa oli jonkun verran irallisia liivia liivä, alaosassa oli liiveliivä. "Kuultuuriherroksen" alla oli suuri kerrallista: kapeita tummia herroksia, värittäen tumman harmaita, ja vahvuudellaan n. 1 cm ja vaaleita, leveämpiä herroksia, vahvuudellaan n. 5 cm. Kapeat ja leveät kerrostumat vuorottelevat.

Ruutujen a-b:1 lausupeunalla paljastui serkajon suuntainen vanha pelloja, jotka täydeltä vihalla, kivillä ja tiilen kappaleilla.

Kivileitä muinaisjäänrokkeja ei täältä paljastunut lauskaan. - Säydöksiä herkyt tähän, vain 7 luettelonumeroa: 1 terästä pikko-nainen primitiivinen tasatalla, 3 kverlu-irhosta. Runkusta b:1 löydettiin sarvipaalut ja -tiivistekappaleet (11652:29) liinonäl, sekundäärissä, löytyivät täytetyn ajan yläosasta. - Säydöksiä olivat hajallaan yli koko alueen ja niitä herkyt siis 1 8 m² kohden.

*

Kanttorin pello (Laperla, Yhilylä, ylempi pengeri). - Alkijaittaneen luettelossa Suonusjärven kiinteistä muinaisjäänrokkeista mainitaan Kanttorin pello (= ent. Nikkerin Vierumpello) Laperlan Yhilylän alemman penkereen löytöpaikkojen joukossa - näin on laita myös Pyräpään edellä mainituksa kertomuksessa. Tämä pitää paikkansa, mutta pellon yläosa on ylempällä pengermällä ja kaivaus suoritetuin täältä.

Kantrarin pellolla tullaistiin 44 m²:n suurinen alue. - Kartta 8;
K.M:n luettelonumerot 11652:33-41.

Turve- ja humusharoksen oli pellopullan vahvuus oli linjalla
A₁ - H₁: 1 keskimäärin 20 cm; puidussa B₁:4 osin 25 cm, osin 10 cm,
puudussa B₁:3 n. 18 cm, puudussa B₁:2 n. 15 cm. Näiden kolmen
viimeksi mainitun puuston (B₁:4 - B₁:2) lukujen vähteleväisuus
johtuu siitä, että näissä puuduissa oli Kantrarin aavin pakenpuoto
pakenettaessa perustusta haivettassa pois keiteltyä täyde maata;
varuinaista pellopullaa ja turvekerrosta niissä ei ollut lainkaan.
Pellopullan alla oli tiivis savi. Maaperä liiveliota.

Kiinteitä kulltuurijäänöksiä paljasti vain yhdestä kohdasta,
nimittäin puudusta B₁:4 n. 10 cm:n syvyydestä muodoltaan epä-
määräinen patsasmainen, jonka vahvuus oli 18 cm. Savi vaalean
punertava, hihiärsä ja pohaa sisältävä (kerta 8). - Muissa puu-
duissa oli kulltuuri kerros, kuten ajomunilun, värillään hilasen her-
maa, missä puskista pilluuga. On kuitenkin hyveen alaista voidaan-
ko tältä kerrospilluusta savi maata pitää saviklojen kulltuuri-
kerroksille luonteenomaisena las tunnusmerkkejä. Eiköhän sitä
mahda esiintyä myös sellaisen savimaiden yläosassa, missä ei
ole hiivikaulista aavutusta ollut. Tämä seikka olisi myötä tarkistaa.
- Noin 70 cm:n syvyydestä tuli vastaan sininen savi, missä
yksiäisiä korttelasveja ja muita kasvillisuuden merkkejä.

Mainittakoon vielä, että puudut B₁:1-4 ovat kerroin päällä ja
sen puuntaiset, puudut A₁ + H₁:1 puitten vieton puuntaiset. - Tämä
ilmenee myös kartan 8 vaalitusluvusta. Sullaitten säkset saavat
tarkentavat kuten ajomunilun olaksuttua kulltuuri kerroksen pohjaa.

Löydöksiä löytyi vain 9 luettelonumeroa (11652:33-41): 1 kuorin-
kaavin ja 34 kuorin-irtona. Näistä osi osa linjan A₁ - H₁:1 alaosasta,
puudusta D₁ alaspäin.

Vaakikulukset. - Ruuinpaihlajan korkeusuhdeitten selville saamiseen vaakittain yli-jaakkolan kotopellon, kanttorinpellon ja Muostionnon Päivärinteen Riikipellon kaivauksessa käytetyt kiintopisteet Ali-jaakkolan kotopellon kiintopisteeseen: syvä, hakattu rengas kalliissa ^(tai iina maastivessä?) kohta kaivausalueen itäpuolelle, ent. saunan pohjoispuolella olevan täyrvään pohjoisosassa (karta 4). Runkaan hakattiin siihen kustaa Mälisrinne rautahakulla. Jamanlainen rengas hakattiin Muostionnon Päivärinteen Riikipellon kiintopisteeseen: kalliopuolta purettavaksi joutuvan piikin luotasseinän vierellä (karta 1). yli-jaakkolan kotopellon ja kanttorinpellon kiintopisteet olivat vähäaikaisia. - Vastaisuudessa on tilainuus käyttää hyväksi näitä Ali-jaakkolan ja Päivärinteen kiintopisteitä. - Ali-jaakkolan kiintopiste vaakittain Ameriojärven vedenpintaan ja v:m 1936 rantaäyriäseen. V. 1936 nimittäin laskettiin Ameriojärven lason kustaa Mälisrinteen korotaman mukaan. - Tulokset:

yli-jaakkola (0.00)	Ali-jaakkola (0.64)
0.07	2.40
0.23	2.39
<u>0.68</u>	<u>0.76</u>
0.98	5.55

yli-jaakkolan kiintopiste siis 4.57 m ylempänä kuin Ali-jaakkolan.

Ali-jaakkola (0.64)	Kanttorinpello (0.82)
0.85	0.86
1.35	2.46
1.06	1.82
2.20	2.51
1.53	1.08
1.62	1.25

Ali-Jaakkola (0.64)

1.85

1.47

1.84

1.22

1.72

1.31

2.33

0.99

21.34

Kanttorin pello (0.82)

1.39

0.88

0.66

1.04

1.04

1.08

1.25

1.95

19.27

Kanttorinpellon liiintopiste siis 2.07 m ylempänä kuin Ali-Jaakkolan liiintopiste.

Ali-Jaakkola (0.64)

163

008

066

124

142

Maantie 205

↓

150

151

149

145

145

144

137

099

Päiväriinne (0.37)

337

357

175

139

124

125

133

127

130

136

120

132

160

181

Maantie

↓

Ali-Jaakkola (0.64)

Päivärinne (0.37)

082 138
 108 137
 126 166
 133 132
 145 140
 240 138
 234 140
 221 133
 165 143
 136 138
 112 146
 119 132
 122 140
 124 140
 102 144
 072 144
 062 142
 071 108
 107 155
 124 149
 138 289
 146 358
 135 326
 140 316
 139 144
138 9789
 135
 147

↑
 Maantie

174 135
 168 124
 144 172
 134 140
 108 135
 038 136
 048 136
 088 128
 122 132
 159 130
 166 139
 162 127
 153 132
 161 131
 194 133
 212 133
 200 132
 171 148
 160 133
 146 070
 140 013
 139 022
 139 023
 139 056
 138 098
135 9246
 140
 134

↑
 Maantie

Mustion suon Päivärinteen läinlopote ruis 5.43 m ylempänä
luvin Ali-Jaakkolan

Ali-Jaakkola

Amerisjärvi

132
018
044
060
099
133
124
125
135
129
127
047
114
116
090
095
107
1695
035
112
126
108
2076

143
295
205
188
193
170
134
096
135
130
149
203
177
145
201
177
201
2942
148
143
166
155
3554

Ranta 1936 (täyriän päällä),
jolloin vesi laskettiin.

Myllyniemen veden pinta.

Ali-Jaakkolan läinlopote ruis 12.47 m ylempänä luvin v:m 1936
ranta täyriä ja 14.78 m ylempänä luvin myllyniemen Amerisjärven veden pinta.

Jos vuoden 1936 Amerijärven vedenpinta on ollut 46 m yläpuolella merenpinnan, kuten Hyräpään kertomukseen liittyvän kartan ^{v. 1923} on merkitty, niin silloin saamme Ali-jaskolan kiintopisteen korkeudeksi 58.47 m, joka suurin piirtein vastaa sen läheisin päällystän korkeutta (niltä kaivausalue (vrt. kartan 7 vaalitukuluja) on. - yhi-jaskolan kiintopisteen korkeudeksi tulisi tällöin $58.47 + 4.57 = 63.04$ m ja yhi-jaskolan kolopellon kaivausalueen yläpuunnan korkeudeksi 63.03 m, alapuunnan 59.98 m, tuhijän pundoissa 15 ja P:15 korkeudeksi 60.73 m.

Kanthoninpellon kiintopisteen korkeudeksi saivimme $58.47 + 2.07 = 60.54$ m ja kaivausalueen ylimmän kohdan korkeudeksi 61.35 ja alimman 58.40 m; palomaa laiskan korkeudeksi 61.25 m.

Mustionnon Päivärinteen Riihipellon kiintopisteen korkeudeksi tulisi $58.47 + 5.43$ m = 63.90 m, kaivausalueen yläosan korkeudeksi n. 63.50 m ja alasosan 61.32 m, tuhijän 63.47 m.

Edellä esitetyt luvut edellyttävät kuitenkin, että lahtokohdan 46 m:n panta - on ollut oikea. Asian tarkistamiseksi ja tarkemman, luotellaman tuloksen saamiseksi olisi Ali-jaskolan ja Päivärinteen kiintopisteet saatava vaalitukien tarkka vaalitukiintopisteisiin. Omasta puolestani en pidä vielä edellä esitettyjä lukuja luotellavina, vaikkakin ne suurin piirtein näyttävät sopivan yhteen topografikartan käyrien kanssa.

*

Kuten edellä esitetystä kaivaustuloksesta ilmenee, ei maanviljelys ole tuhonnut luotelluista kerrosta vielä kokonaisuudessaan. Saperlan pellolla kannattaa suorittaa systemaattisia kaivauksia. Syytä olisi myöskin tutkia lahtokohdan alapuolella olevia soita.

Helsingissä 14 p:nä helmikuuta 1947

Fil. maist. V. duho

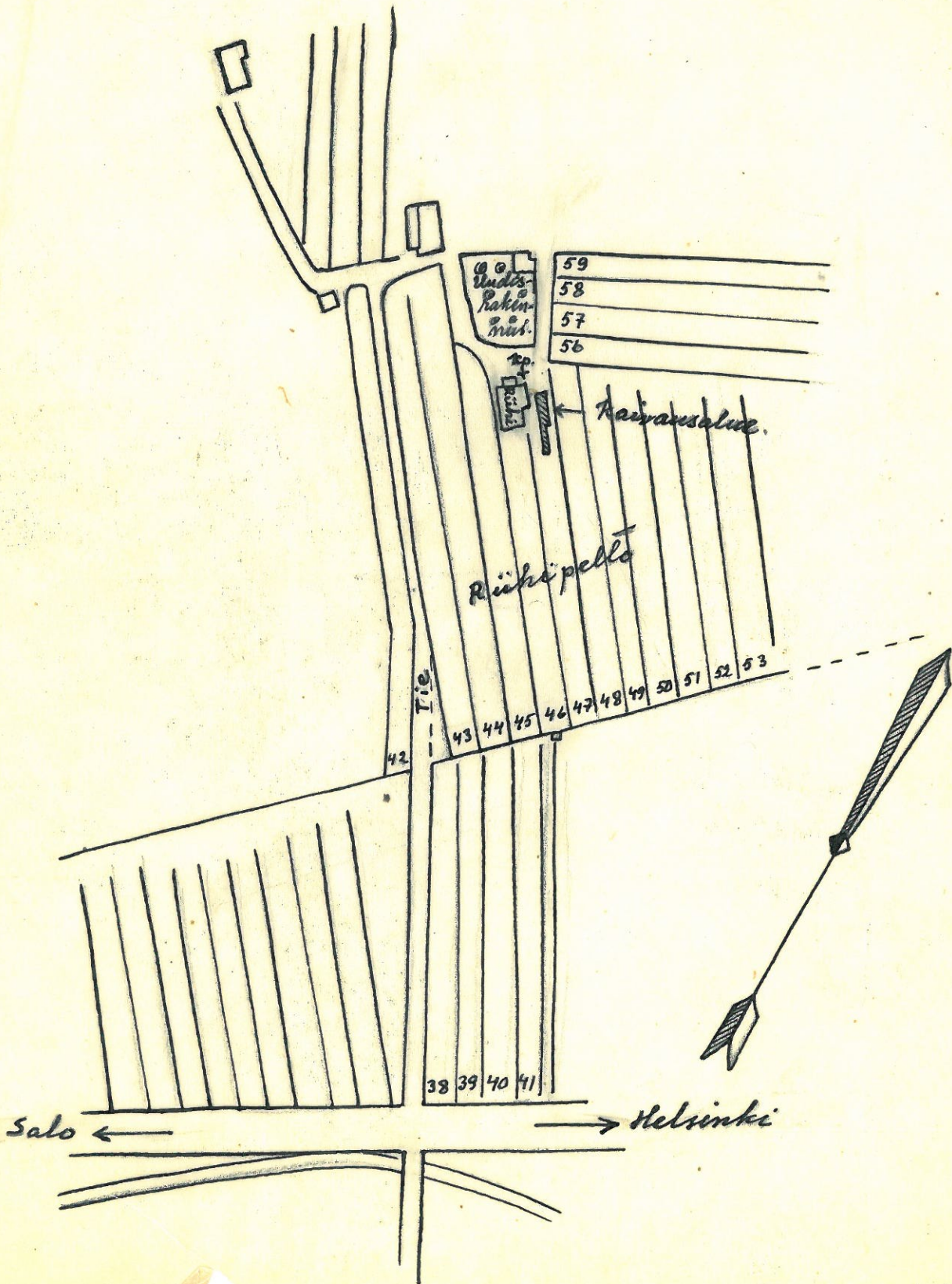
Ole.

Kartta 1.

Kartta Päivärinteen viljelyksistä
Suomusjärven pitäjän Lapellan kylässä.
Kartoittanut v. 1935 V. Eskola, Pien-
viljelijäin keskusliiton neuvvoja.

1:2000

Jäljentänyt V. Luho 1946.

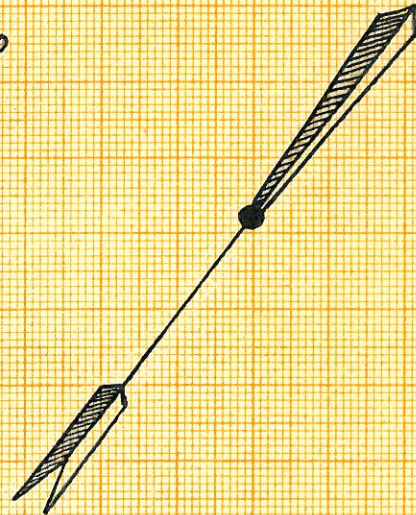
kp. 037

Suomusjärvi, Laperla
Mustion suo, Päivärinne

Vaakituskartta 1:200

V. Luho - 46

<u>III</u>	<u>II</u>	
064 (087)	077 (097)	1
072 (095)	082 (102)	2
077 (101)	079 (104)	3
080 (106)	078 (107)	4
084 (112)	084 (109)	5
085 (112)	088 (117)	6
088 (116)	097 (120)	7
099 (125)	104 (134)	8
108 (137)	117 (148)	9
117 (151)	127 (160)	10
131 (168)		11
149 (177)		12
161 (185)		13
175 (201)		14
194 (219)		15
208 (235)		16
233 (261)		17
245 (278)		18
265 (296)		19
295 (318)		20

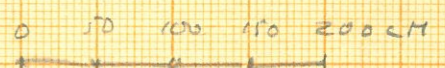

120 m²

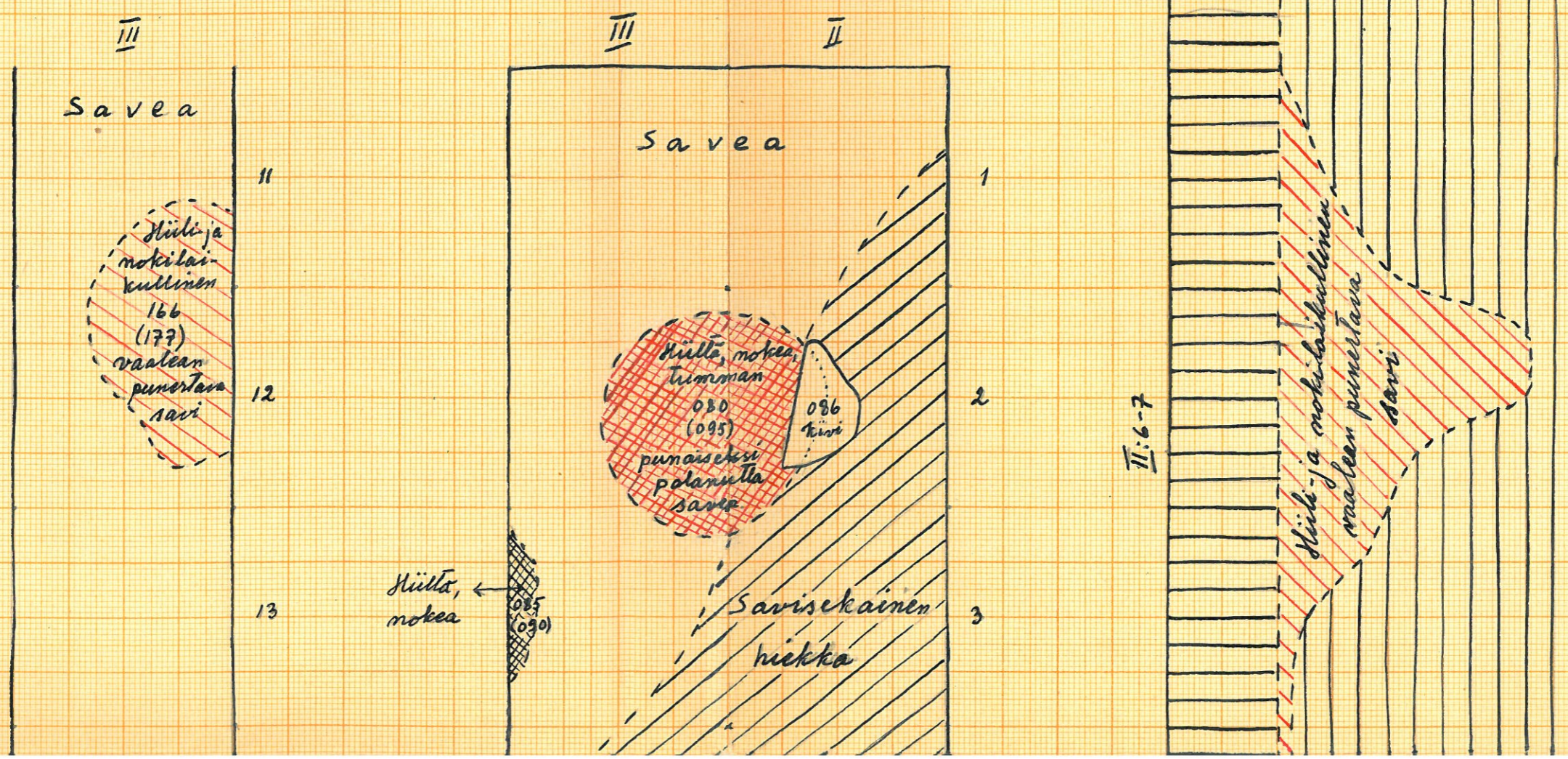
N:o 113 A 2. (420x394 mm.)

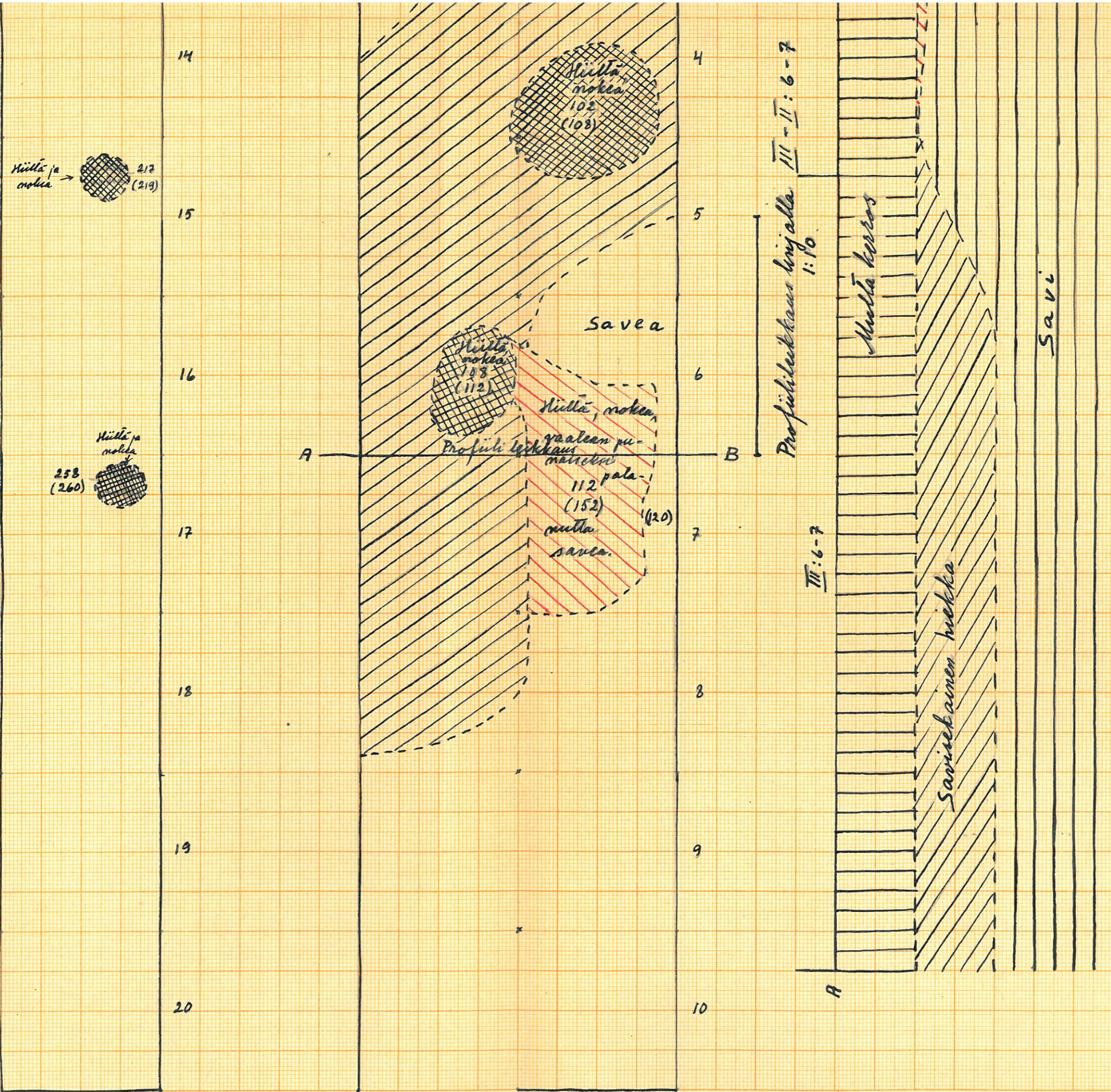
Suomusjärvi, Laperla
Mustion suo, Päivärinne (Ruhipelto)
Kairauskartta

1:50

V. duho -46

Yli-Jaakkola

Yli-Jaakkolan talon puutarha

Ketola

Ali-Jaakkolan apuinenrakennus

Rakennus

Vaunuvaja

Ketola

Navetta Ketola

Puutarhamaa

Xilitenpaja
Sikolaitin

Tarha

v. 1975 tutkittu alue

Nyt kuusaitaa

Sireenipensaita

Ent. Kaivo

Verkkosaita - Marjapensaita

v. 1946 tutkittu alue

Ent. Sauna

Yli-Jaakkolan kotopetto

Ali-Jaakkolan

kotopeltto

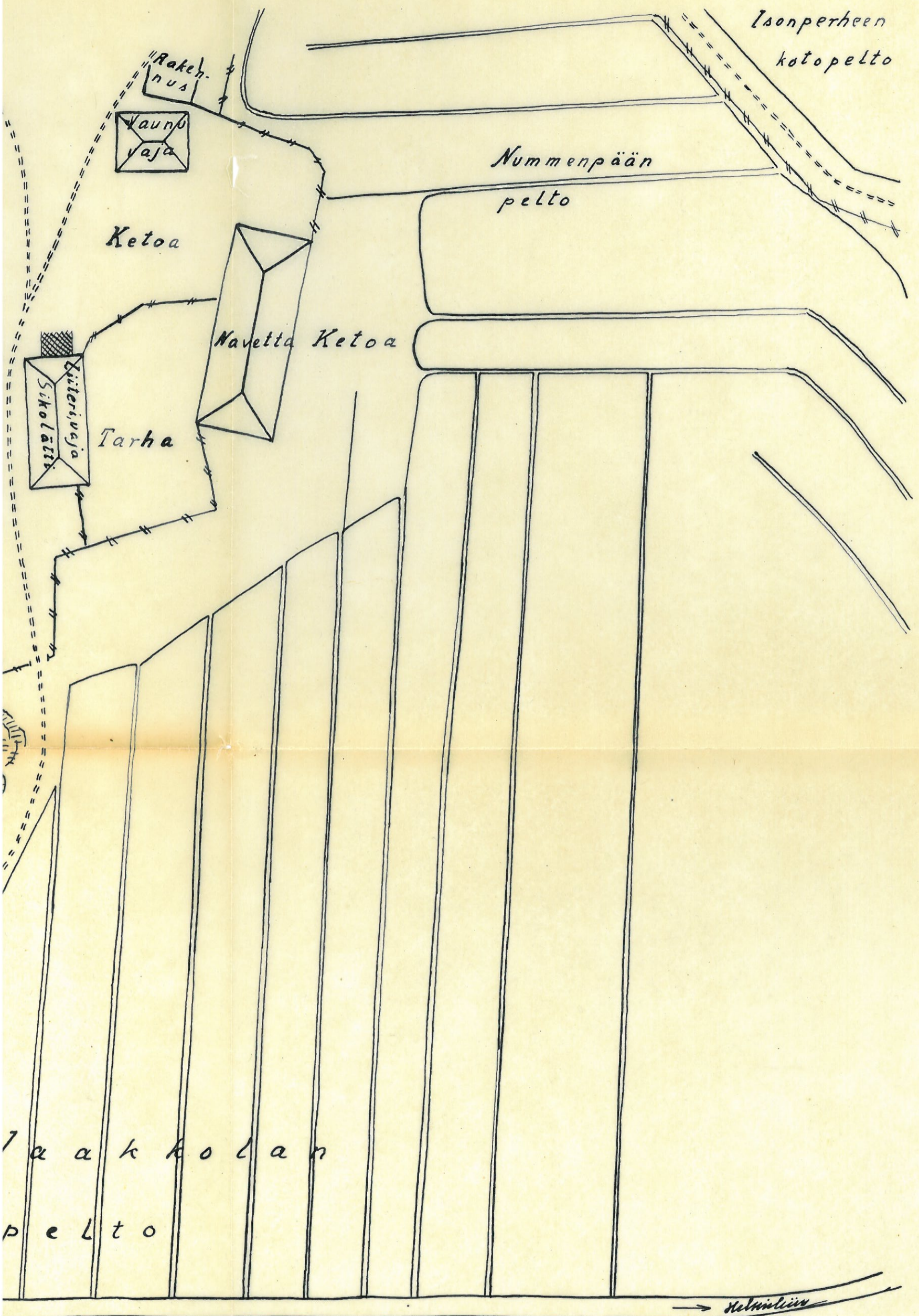
Saloon ←

Musimaantie

Kartta 4.

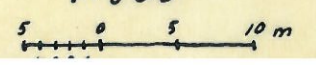
Suomusjärvi, Laperla
Ali-Jaakkola

Ote A.M. Tallgrenin v. 1906
tekemästä kartasta

Jälgentämyt ja lisäykset V. duko - 46

1:500

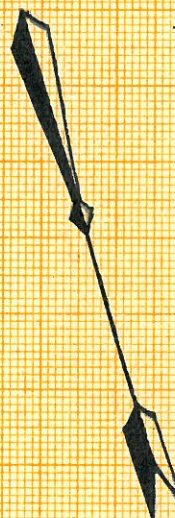
Suomusjärvi, Laperla
 yli-jaakkolan kolopetto
 Vaakituskartta 1:200

V. duho-46.

Kp. 0.00

	A	B
1	0.01 (027)	
2	015 (032)	
3	030 (052)	
4	045 (063)	
5	060 (081)	
6	079 (102)	090 (116)
7	094 (124)	102 (128)
8	111 (135)	113 (143)
9	130 (156)	128 (149)
10	143 (166)	141 (167)
11	157 (177)	158 (181)
12	175 (196)	173 (197)
13	188 (205)	187 (211)
14	207 (220)	204 (226)
15	221 (237)	218 (242)
16	235 (250)	237 (260)
17	250 (275)	255 (275)
18	264 (294)	269 (290)
19	285 (300)	282 (308)
20	303 (326)	306 (318)

148 m²

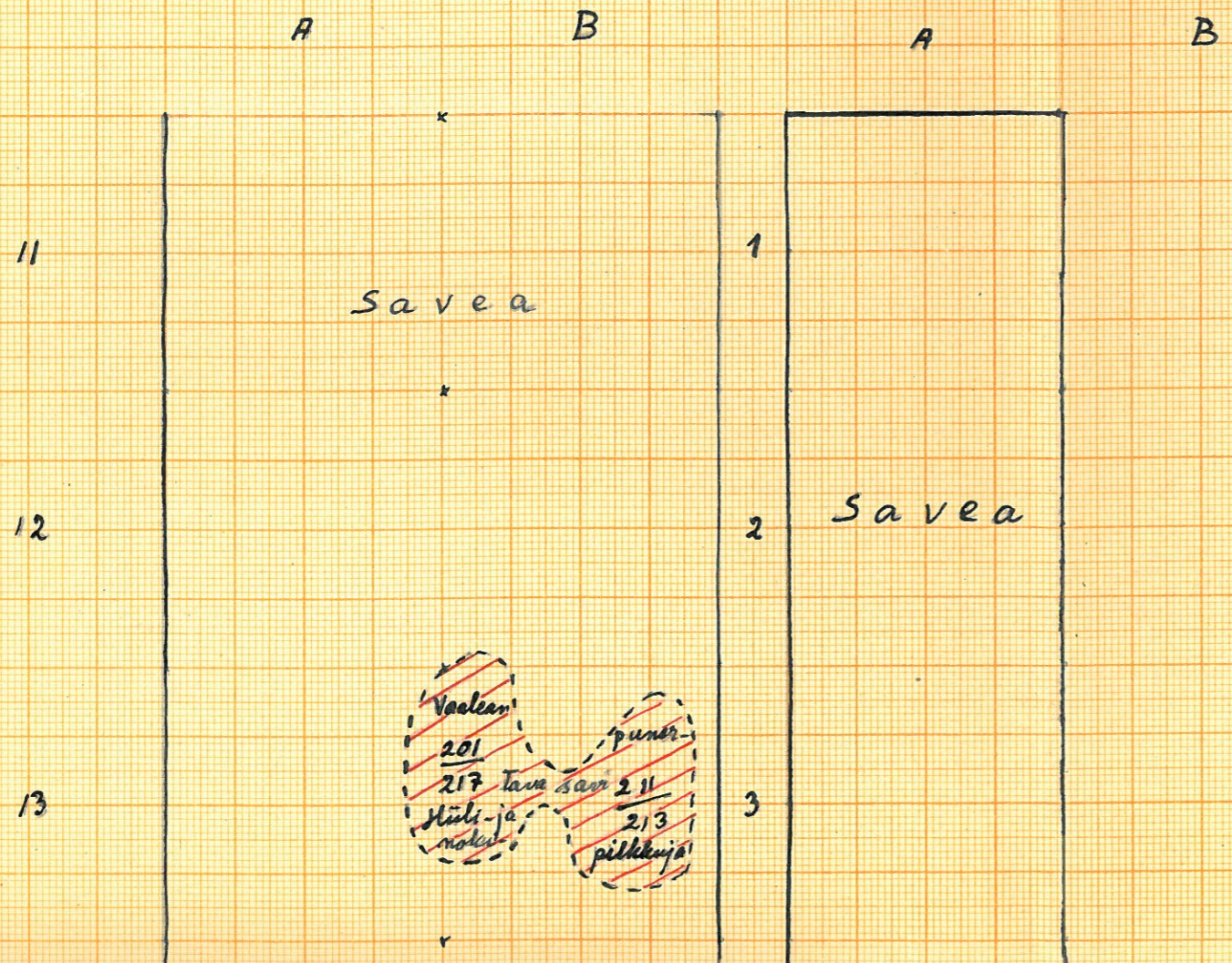

Suomusjärvi, Laperla, yli-jaakkolan Kotopetto
kaivaukskartta

1:50

V. Suho - 46

OY WULFF AB

14

15

16

17

18

19

20

220
236

4

5

6

7

8

9

10

Vaaleen
punertava
231
278
huti- ja moki-
pöllöinen
savi

Huti- ja
moki-
maa
20 cm
30
N. 20 cm
kyrällä

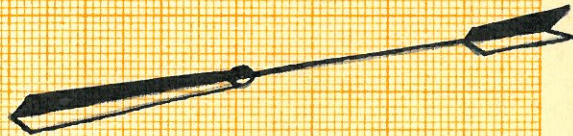
Kartta 7

Suomusjärvi, Laperla
Ali-Jaakkolan kotopelto
Vaakituskartta 1:100

Kp. 064

V. Luho -46

	Kerrallista saava	
10	066 (096)	076 (103)
		⋮
9	073 (100)	064 (099)
		⋮
8	073 (099)	080 (107)
		⋮
7	082 (107)	088 (102)
		⋮
6	092 (115)	101 (125)
		⋮
5	103 (125)	106 (134)
		⋮
4	104 (130)	106 (134)
		⋮
3	099 (120)	101 (127)
		⋮
2	090 (115)	103 (129)
		⋮
1	086 (100)	096 (115)

a b

80 m²

Kartta 8.

Kanttorin rakennuksen
etelä-osa

Suomusjärvi, Laperla, Kanttorin peltö
(ent. Nikkarin vieruspeltö)
Vaakituskartta 1:100

V. Luho -46

5,7 m rakennuksen itä-
kulmaan.

A 4. 210x297 mm

O/Y Wulff A/B N:o 106

Kp. 082

1 2 3 4

3,5 m

A₁

022
(055)

B₁

063
(088)

Sareea

037
(065)

021
(052)

Pachutolla; ei kairattu (eiä vaakittu)

C₁

095
(122)

D₁

132
(159)

E₁

175
(198)

F₁

212
(252)

G₁

255
(287)

H₁

296
(330)

44 m²

